

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 25/5

28 ապրիլի 2017թ.

Քննարկվեց Նոնա Հովսեփյանի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Վանաձորի ՏՀՏ կողմից ավելացված արժեքի հարկի գծով հաշվարկված պարտավորությունների դեմ:

Նոնա Հովսեփյանի գանգատում բերված փաստարկները.

Նոնա Հովսեփյանը (այսուհետ նաև՝ գանգատաբեր) 01.06.2016թ. ստացել է հաշվարկ՝ ֆիզիկական անձանց ժամկետանց պարտավորությունների վերաբերյալ, ըստ որի անշարժ գույքի կադաստրի տեղեկատվության համաձայն 08.12.2014թ. օտարվել է Երևան քաղաքի Զաքյան 5 շենք, 8-րդ ավտոտնակը և Զաքյան 5 շենք 72 շինությունը, իսկ 03.12.2014թ. օտարվել է Զաքյան 5 շենքի 69 նկուղը և Զաքյան 5 շենքի 70 նկուղը, որոնց ԱԱՀ-ով հարկվող շրջանառությունը կազմել է 160018702 դրամ և ԱԱՀ-ի մասին օրենքի 8-րդ հոդվածի 9-րդ կետի համաձայն հաշվարկվել է 16948172 դրամ, որը պետք է արտացոլվեր 2014թ. 4-րդ եռամսյակի ԱԱՀ-ի հաշվարկում: ԱԱՀ-ի հաշվարկ չներկայացնելու համար կիրառվել է ՀՀ «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 23 և 24 հոդվածները և համաձայն հաշվարկի առաջադրվել է, համապատասխանաբար՝ 9279124 դրամ տույժի և 16948172 դրամ տուգանքի գումար, իսկ ԱԱՀ-ի գծով առաջադրվել է 43175468 դրամ:

Նշված փաստերի դեմ գանգատաբերի կողմից ներկայացվել են առարկություններ, որից հետո ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Վանաձորի ՏՀ տեսչության 23.09.2016թ. թիվ 2-9/12-1489 գրությամբ պատասխանվել է, որ ՀՀ ԿԱ ԱԳԿ ՊԿ-ից ձեռք բերված լրացուցիչ տեղեկությունների համաձայն իր նկատմամբ հարկային պարտավորություններ չեն առաջադրվել:

21.02.2017թ. ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Վանաձորի ՏՀՏ պետի ստորագրությամբ գանգատաբերը ստացել է թիվ 0001 ծանուցագիրը, ըստ որի ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեից ստացված տեղեկությունների համաձայն իր կողմից 08.12.2014թ. օտարվել է ք.Երևան, Զաքյան 5 շենքի 72 հասցեում գտնվող շինությունը, որի պայմանագրային արժեքը կազմում է 128.000.000 դրամ և առաջարկվել է 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեսչություն ներկայացնել հաշվարկը, հակառակ դեպքում այլ հավասար պայմաններում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկման ենթակա հարկային պարտավորության գումարը 16.02.2017թ. դրությամբ կազմում է 29.578.143 դրամ, նույն թվում հարկի գումարը 11.610.655 դրամ, տույժի գումարը՝ 6.356.833 դրամ, տուգանքի գումարը՝ 11.610.655 դրամ:

Գործարքը կատարվել է 08.12.2014թ., իսկ տեսչության կողմից առաջին անգամ ծանուցվել է 01.06.2016թ., որից հետո գրությամբ տեղյակ է պահվել, որ հարկային պարտավորություններ չի առաջադրվում: Այնուհետև, անհասկանալի պատճառներով 21.02.2017թ. ստացվել է 16.02.2017թ. թիվ 0001 ծանուցագիրը, համաձայն որի առաջադրվել է 29.578.143 դրամի պարտավորություն: Ստացվում է, որ ուղղակի

ստացված տեղեկության համաձայն կարելի է նման մեծ չափի ֆինանսական պատասխանատվության ենթարկել ցանկացած քաղաքացու, առանց որևէ մտավախության:

Գանգատաբերն ուշադրություն է ուզում արժանացնել նաև այն փաստի վրա, որ նշված գույքի վաճառքի օրից մինչև ծանուցում ստանալու օրն անցել է մեկ տարի յոթ ամիս և այս հարցերով ոչ մի պետական մարմին չի անհանգստացրել, իսկ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Վանաձորի ՏՀՏ-ն ծանուցում է այն ժամանակ, որ պարտավորության նկատմամբ հաշվարկվել է 17.967.488 դրամ տույժ և տուգանք:

Տվյալ գույքը գանգատաբերը ձեռք է բերել 2006թ. թիվ 6538 տարածքի առուվաճառքի պայմանագրի համաձայն, որն էլ ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի կողմից 23.08.2006թ. տրված վկայականի համաձայն գույքի նպատակային նշանակությունը հանդիսանում է բնակելի տարածք և իր կողմից վաճառելու պահին հանդիսացել է բնակելի: Վերոգրյալ փաստական հանգամանքը վկայում է այն մասին, որ իր կողմից օտարված ք.Երևան, Զաքյան 5 շենքի 72 հասցեի անշարժ գույքի գործարքից «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված պարտավորություն չի կարող առաջանալ:

Նշված փաստը հիմնավորվում է նաև նրանով, որ տեսչության կողմից ՀՀ ԿԱ ԱԳԿ ՊԿ կատարած հարցման և լրացուցիչ ձեռք բերված տեղեկության համաձայն գանգատաբերին գրությամբ պատասխանվել է, որ հարկային պարտավորություններ չեն առաջադրվում:

«Իրավունքի պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենքի 27-րդ հոդվածի 3 մասի համաձայն՝ իրավունքի պետական գրանցումից հետո գրանցված իրավունքի նկատմամբ տրամադրվում է անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայական, որը հաստատում է գրանցված իրավունքի իրականացման փաստը: Նույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանվում է, ի թիվս այլ գրառումների՝ նաև շինության նպատակային նշանակությունը:

Նույն օրենքի 34-րդ հոդվածի համաձայն պետական գրանցման փաստաթղթերում թույլ տրված սխալների ուղղումները կատարվում են այդ մասին գրավոր տեղեկացնելով գրանցված իրավունքի սուբյեկտներին: 23.08.2006թ. թիվ 1995633 սեփականության վկայականում նպատակային նշանակությունը նշված է բնակելի և մինչև օրս ՀՀ ԿԱ ԱԳ կադաստրի պետական կոմիտեի կողմից չի ստացվել որևէ գրություն նպատակային նշանակության փոփոխության վերաբերյալ:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 1 կետի համաձայն վարչական մարմիններին արգելվում է անհավասար մոտեցում ցուցաբերել միատեսակ փաստական հանգամանքների նկատմամբ, եթե առկա չէ դրանց տարբերակման որևէ հիմք: Նույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն վարչական մարմնի կողմից քննարկվող փաստական հանգամանքների վերաբերյալ անձի ներկայացրած տվյալները, տեղեկությունները համարվում են հավաստի բոլոր դեպքերում, քանի դեռ վարչական մարմինը հակառակը չի ապացուցել:

Ելնելով վերոգրյալից՝ գանգատաբերը խնդրում է հիմք ընդունելով վերոգրյալ բոլոր փաստերն ազատել անհիմն հաշվարկված հարկային պարտավորություններից:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Վանաձորի ՏՀՏ կողմից Նոնա Հովսեփյանին է ուղարկվել 16.02.2017թ. թիվ 0001 ծանուցագիրը: Նշված ծանուցագրով Նոնա Հովսեփյանին մասնավորապես հայտնվել է, որ ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեից ստացված տեղեկությունների համաձայն իր կողմից 08.12.2014թ. օտարվել է ք.Երևան, Կենտրոն, Զաքյան 5 շ. 72 շինություն հասցեում գտնվող հասարական նշանակության անշարժ գույքը (այսուհետ նաև՝ Գույք), որի պայմանագրային արժեքը կազմել է 128.000.000 դրամ, իսկ գույքահարկով հարկման նպատակով որոշվող արժեքը՝ 59.946.906 դրամ: Նոնա Հովսեփյանին ծանուցագրով տեղեկացվել է նաև, որ նա հանդիսանալով ԱԱՀ վճարման պարտավորություն կրող և պարտավոր է սահմանված կարգով հարկային մարմին ներկայացնել 2014թ. 4-րդ եռամսյակի ԱԱՀ-ի հաշվարկ և վճարել դրա արդյունքում առաջացող հարկային պարտավորությունների գումարը: Նշված հաշվարկը չներկայացվելու արդյունքում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկման ենթակա հարկային պարտավորության գումարը 16.02.2017թ. դրությամբ կազմում է 29.578.143 դրամ, այդ թվում՝ հարկի գումարը 11.610.655 դրամ, տույժի գումարը՝ 6.356.833 դրամ, տոգանքի գումարը՝ 11.610.655 դրամ:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը.

Գույքի օտարման գործարքից ավելացված արժեքի հարկի գծով պարտավորություններ առաջանալու մասին Նոնա Հովսեփյանին առաջին անգամ ուղարկվել է 19.05.2016թ. կազմված ֆիզիկական անձի ժամկետանց պարտավորությունների մասին հաշվարկը, որի համաձայն 19.05.2016թ. դրությամբ նրա ԱԱՀ-ի գծով պարտավորությունը կազմում է 29.578.143 դրամ: Նոնա Հովսեփյանը համաձայն չլինելով վերը նշված հաշվարկում բերված փաստարկների հետ 06.06.2016թ. Վանաձորի ՏՀՏ է ներկայացրել առարկություններ, որում մասնավորապես նշվել է, որ գույքի օտարման գործարքից ԱԱՀ-ի գծով պարտավորություններ չեն կարող առաջանալ, քանի որ ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի կողմից 23.08.2006թ. տրված թիվ 1995633 վկայականի համաձայն գույքի նպատակային նշանակությունը հանդիսանում է բնակելի: Խնդրո առարկա հարցի պարզաբանման նպատակով Վանաձորի ՏՀՏ կողմից հարցում է կատարվել ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կենտրոն ստորաբաժանման ղեկավարին: Մասնավորապես, Վանաձորի ՏՀՏ պետի 30.08.2016թ. թիվ 2-9/12-1383 գրությամբ խնդրվել է պարզաբանել, թե ք.Երևան, Զաքյան փողոց, 5 շենքի թիվ 72 շինությունն օտարման ժամանակ հանդիսացել է որպես բնակելի տարածք, թե հասարակական նշանակության տարածք:

ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի 09.09.2016թ. թիվ ԼԱ-1/5424 պատասխան գրությամբ հայտնվել է, որ ըստ կոմիտեի էլեկտրոնային արխիվի տվյալների՝ ք.Երևան, Զաքյան փողոց, 5 շենքի թիվ 72 շինության թիվ 1995633 սեփականության իրավունքի վկայականում շինության նպատակային նշանակությունը

նշված է՝ բնակելի, սակայն 25.11.2014թ. տրված միասնական տեղեկանքում նպատակային նշանակությունը գրված է հասարակական:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Վանաձորի ՏՀՏ պետի 23.09.2016թ. թիվ 2-9/12-1489 գրությամբ Նոնա Հովսեփյանին մասնավորապես հայտնվել է, որ վերջինիս կողմից ներկայացված հիմնավորումները և ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեից ձեռք բերված լրացուցիչ տեղեկատվությունը հիմք է հանդիսանում Նոնա Հովսեփյանի նկատմամբ հարկային պարտավորություններ չառաջադրելու համար:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ սույն գործի վերաբերյալ նյութերը ուղարկվել են նաև ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավախախտումների հայտնաբերման ու վարչական վարույթների իրականացման վարչություն, ուստի նույն վարչության պետի տեղակալի 05.10.2016թ. գրությամբ հարցում է կատարվել ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի աշխատակազմի ղեկավարին: Մասնավորապես, գրությամբ խնդրվել է հայտնել, թե Նոնա Հովսեփյանի կողմից գույքի օտարման պահին այն ինչ նպատակային նշանակություն է ունեցել:

ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի աշխատակազմի ղեկավարի 18.10.2016թ. թիվ 42798-16 պատասխան գրությամբ մասնավորապես հայտնվել է հետևյալը.

Երևան քաղաքի Զաքյան փողոցի 5 շենքի թիվ 72 շինություն և Զաքյան փողոցի 5 շենքի թիվ 69 նկուղ հասցեներում գտնվող տարածքների կադաստրային գործերի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ նշված տարածքների նպատակային նշանակության փոփոխություն տեղի չի ունեցել: Նշված գույքերի նախկին սեփականատերերի սեփականության իրավունքը հաստատող փաստաթղթերի և սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականների համաձայն այդ տարածքները հանդիսացել են որպես բազմաֆանկցիոնալ շենքի կազմում ընդգրկված գրասենյակային (օֆիսային) տարածքներ, որոնք ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի ու ՀՀ անշարժ գույքի պետական միասնական կադաստրի վարչության պետի 26.05.1998թ. «ՀՀ տարածքում ըստ նպատակային նշանակության շենքերի և շինությունների դասակարգումը» թիվ 108-Կ համատեղ հրամանով հաստատված կարգի 3-րդ կետի «գ» ենթակետի պահանջների համաձայն դասակարգվում են որպես հասարակական նշանակության: Բացի այդ, այդ տարածքները կադաստրի մարմնի կողմից ինչպես նախկինում, այնպես էլ ներկայումս գնահատված են որպես հասարակական նշանակության տարածքներ, ուստի դրանք քաղաքացի Նոնա Հովսեփյանի կողմից օտարման պահին հանդիսացել են հասարակական նշանակության: Ինչ վերաբերում է քաղաքացի Նոնա Հովսեփյանի անվամբ կազմված N1995633 և N2254430 վկայականներում շինության նպատակային նշանակությունը բնակելի նշված լինելուն, ապա այն թյուրիմացության արդյունք է:

Տվյալ դեպքում հարկ է նշել, որ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ԱԱՀ-ով հարկվող գործարքներ (գործառնություններ) են համարվում ապրանքների մատակարարումը՝ գործարք, որն իրականացվում է ապրանքների (այդ թվում՝ արտադրանքի և անշարժ գույքի) սեփականության իրավունքը որևէ ձևով կատարվող հատուցման դիմաց այլ անձի փոխանցելու միջոցով:

Նույն մասի համաձայն՝ անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից իրականացված գործարքները համարվում են ապրանքի մատակարարում հետևյալ դեպքերում՝

ա. ձեռնարկատիրական գործունեության առարկա հանդիսացող գույքի, արտադրական, այլ առևտրային և հասարակական նշանակության գույքի, ներառյալ՝ շենքերի, շինությունների (այդ թվում՝ անավարտ (կիսակառույց)), արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողերի կամ գույքի սեփականությունում անձին պատկանող բաժնեմասի օտարումը:

«Իրավունքի պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենքի 27-րդ հոդվածի 3 մասի համաձայն՝ իրավունքի պետական գրանցումից հետո գրանցված իրավունքի սուբյեկտներին տրամադրվում է անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայական (այսուհետ՝ գրանցման վկայական), որը հաստատում է գրանցման ներկայացված իրավունքի պետական գրանցման իրականացման փաստը:

Նույն հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ գրանցման վկայականում պետք է նշված լինեն անշարժ գույքի միավորը նույնականացնող տեղեկություններ, որոնք ընդգրկում են հողամասի, շինությունների կադաստրային ծածկագրերը, մակերեսները, հողամասի նպատակային և գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը, շինությունների նպատակային նշանակությունը:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ քննարկվող դեպքում Նոնա Հովսեփյանի կողմից իրականացված գործարքը չի համարվում ապրանքի մատակարարում, քանի որ ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի կողմից օտարված գույքի վերաբերյալ 23.08.2006թ. տրված թիվ 1995633 վկայականի համաձայն՝ օտարված գույքի նպատակային նշանակությունը հանդիսանում է բնակելի: Այսինքն, 23.08.2006թ. թիվ 1995633 վկայականում նշված գույքի օտարման գործարքից Նոնա Հովսեփյանի մոտ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված պարտավորություններ չեն կարող առաջանալ:

Ելնելով վերոգրյալից և հիմք ընդունելով սույն հարցի վերաբերյալ Հանձնաժողովի նախադեպային որոշումները (27.12.2016թ. թիվ 43/6, 28.02.2017թ. թիվ 10/9), Հանձնաժողովը գտնում է, որ գանգատը ենթակա է բավարարման:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Նոնա Հովսեփյանի գանգատը՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Վանաձորի ՏՀՏ կողմից ավելացված արժեքի հարկի գծով հաշվարկված պարտավորությունների դեմ, բավարարել:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

[Handwritten signature]

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ